

Avdelningen för utveckling av samhällsskydd
Ledningsstöd
Carina Larsson
010-240 53 36
carina.larsson@msb.se

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om statliga myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser

1 Allmänt

I proposition (2007/08:92) Stärkt krisberedskap för säkerhets skull, anger regeringen bland annat att risk- och sårbarhetsanalyserna är ett viktigt instrument för att inrikta, följa upp och utvärdera arbetet inom krisberedskapsområdet. Regeringen framhåller i propositionen att det är angeläget att de risk- och sårbarhetsanalyser som tas fram av myndigheter håller en god kvalitet och är jämförbara och enhetliga.

MSB har sedan 2010 meddelat föreskrifter avseende statliga myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser. Föreskrifterna reglerar främst hur statliga myndigheter ska redovisa och rapportera myndighetens risk- och sårbarhetsanalys till Regeringskansliet samt MSB.

1.1 Behov av ändrade föreskrifter

Under 2015 meddelade MSB nya föreskrifter om risk- och sårbarhetsanalyser som var tänkta att kunna tillämpas under en längre tid. I december 2015 beslutade regeringen en ny förordning, (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvarigas myndigheters åtgärder vid höjd beredskap. I 8 § i förordningen regleras myndigheternas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser. Den nya förordningen trädde i kraft den 1 april 2016.

1.2 Risk- och sårbarhetsanalyser

Av 8 § i förordningen framgår att analysarbetet förutsätts ske kontinuerligt men ett resultat ska sammanställas minst vartannat år. Redovisningen ska lämnas in till Regeringskansliet och till MSB minst vartannat år med start jämna år, det vill säga redan i år. Redovisningen ska endast lämnas av de myndigheter som har ett särskilt ansvar för krisberedskapen enligt 10 § i förordningen samt de myndigheter som MSB beslutar ska ge in en redovisning.

Att regeringen väljer att glesa ut redovisningstillfällena till minst vartannat år är ett led i att minska myndigheternas administrativa börda. När redovisningen endast behöver lämnas in vartannat år bör det leda till mer tid för de

myndigheter som ska lämna en redovisning att fördjupa sitt analysarbete samt vidta de åtgärder som identifierats i analysarbetet.

När det gäller redovisningens omfattning har en viss justering gjorts, tidigare stod att en redovisning skulle lämnas in till Regeringskansliet och MSB. Nu står det en sammanfattande redovisning. Regeringen har inte i förordningen gett uttryck för vad den sammanfattande redovisningen ska innehålla annat än att den minst ska innehålla de åtgärder som myndigheten planerar att vidta samt en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder.

Regeringen har även valt att i förordningsform reglera när den sammanfattande redovisningen ska lämnas in. Datum för inlämnande till Regeringskansliet och till MSB regleras idag i myndighetsföreskrifter. Innehållet i 8 § i förordningen medför att MSB:s föreskrifter behöver ändras och anpassas till de nu beskrivna ändringarna i förordningen.

2 Förändringar i föreskrifterna

MSB har med anledning av förordningsändringarna påbörjat detta föreskriftsarbete. Då 2016 är ett inlämningsår väljer MSB att inte förändra disposition eller innehåll. Indikatorerna i bilagan lämnas oförändrade, likaså de allmänna råden.

Men de samhällsförändringar som skett, det försämrade säkerhetspolitiska läget tillsammans med de brister som MSB identifierat i arbetet med den nationella risk- och förmågebedömningen (NRFB) gör att MSB ser ett behov av en mer omfattande översyn av arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser. MSB har därför för avsikt att under 2016 påbörja ett sådant arbete.

2.1 Höjd beredskap

Regeringen uppdrog den 10 december 2015 åt de bevakningsansvariga myndigheterna att återuppta planeringen för sin beredskap inom ramen för det civila försvaret.

Av 16 § 2 i den nya förordningen framgår att myndigheterna ska genomföra den omvärldsbevakning och de risk- och sårbarhetsanalyser samt de utvecklingsinsatser som krävs för att myndigheten ska klara sina uppgifter vid höjd beredskap. Det kravet fanns även i den upphävda förordningen. Vad som krävs för att klara en situation med höjd beredskap och hur myndigheten bör planera för att klara sina uppgifter i en sådan situation bör bli en naturlig del i myndigheternas risk- och sårbarhetsarbete, påföljande analys och planering för stärkt förmåga.

I förslaget meddelas föreskrifterna med stöd av bemyndigandena i 8 samt 16 § § 2 i förordningen. Några detaljerade bestämmelser om höjd beredskap kommer inte tas in i dessa föreskrifter utan syftet är att tydliggöra kravet på och behovet av att myndigheterna framöver beaktar höjd beredskap i sitt analysarbete.

MSB har valt att i 3 § i föreskriftsförslaget föra in begreppet scenarion. Av bestämmelsen framgår att om MSB beslutar om sådana scenarion ska de beaktas i risk- och sårbarhetsanalysarbetet. Syftet med att ta in begreppet i föreskrifterna är att förbereda myndigheterna på att scenarion som beslutas av MSB kan komma att påverka risk- och sårbarhetsarbetet. Avsikten med att använda scenarion som ett av verktygen i risk- och sårbarhetsarbetet är att åstadkomma fördjupade analyser inom områden som är särskilt funktionellt viktiga, och på så sätt förbättra planeringen avseende skydd av samhällsviktig verksamhet.

MSB:s förhoppning är att användning av scenarion leder till mer enhetliga bedömningar hos myndigheterna när det gäller risker som påverkar robustheten i samhällsviktig verksamhet och att relevanta åtgärder identifieras och genomförs.

I 3 § har MSB valt att i sista stycket upplysa om en ytterligare aspekt i risk- och sårbarhetsarbetet, Försvarsmaktens försvarsplanering. Det är Försvarsmakten som lämnar underlag till myndigheterna. Syftet med upplysningen är att påminna om att underlaget kan påverka den planering som myndigheterna gör enligt 16 § i förordningen.

4-5 §§ innehåller inga nya uppgifter, däremot har första meningen omformulerats och ordet "minst" har lagts till. Myndigheterna kan i sina sammanställningar välja att lämna ytterligare uppgifter, exempelvis om höjd beredskap.

6 § är en upplysningsparagraf och hänvisar till 8 § tredje stycket i förordningen. MSB kommer inte att reglera innehåll eller form för den sammanfattande redovisning som ska ges in till Regeringskansliet utan varje myndighet får själv avgöra vilket underlag de vill lämna in. Av 8 § framgår dock att redovisningen minst ska innefatta vilka åtgärder som planeras och en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder.

Av andra stycket framgår att den redovisning som myndigheterna ska skicka till MSB ska omfatta uppgifterna i 4 respektive 5 §§ till MSB. Skälet till det är MSB:s behov av ett mer omfattande analysunderlag, bland annat för att kunna göra nationella risk- och förmågebedömningar.

2.2 Kommentarer avseende innehållet i föreskriftsförslaget.

1 § Inga ändringar annat än hänvisning både till 8 samt 16 § 2 i den nya förordningen.

2 § Viss justering har gjorts när det gäller krisberedskap, i övrigt är definitionerna oförändrade

3 § Innehållet har anpassats till den nya förordningen. I övrigt hänvisas till texten i konsekvensutredningen.

5-6 §§ reglerar vilka uppgifter som minst ska tas med i den sammanfattande redovisningen. Det är samma grunduppgifter som idag men möjlighet ges att lämna ytterligare uppgifter. Redovisningen ska lämnas elektroniskt till MSB men det finns möjlighet att ge in den på andra sätt om den inlämnade myndigheten bedömer att det finns hinder för att skicka redovisningen via e-post.

3 Alternativa lösningar

Det finns inga alternativa lösningar.

4 Berörda myndigheter

Kravet på att ge in en sammanfattande redovisning enligt 8 § tredje stycket i förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvarigas myndigheters åtgärder vid höjd beredskap gäller de myndigheter som finns uppräknade i bilagan till nämnda förordning samt de myndigheter som MSB beslutar ska ge in en redovisning.

5 Kostnader och andra konsekvenser

Regeringen har bedömt att förändringarna inte får några negativa konsekvenser eller ökade kostnader för myndigheterna. Att redovisningen ska ges in vartannat år bör leda till minskad administrativ börda för myndigheterna. MSB delar regeringens bedömning i detta avseende.

6 Överensstämmelse med Sveriges medlemskap i EU

Regeringen har bedömt att förändringarna inte har EU-anknytning eller att ändringarna är anmälningsskyldiga enligt direktiv 98/34. MSB har fått bemyndigande att meddela verkställighetsföreskrifter. MSB delar regeringens bedömning om att föreskrifterna inte är anmälningsskyldiga.

7 Ikraftträdande och informationsinsatser

Den nya förordningen trädde i kraft den 1 april. De nya föreskrifterna är tänkta att träda i kraft den 1 augusti 2016. MSB bedömer att de förändringar som föreslås inte kommer att påverka myndigheternas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser för 2016. Några särskilda informationsinsatser krävs därför inte.

8 Kontaktperson

Carina Larsson

010-240 5336

e-post: carina.larsson@msb.se